

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Skjalde-Blik paa Danmarks Stjerne i Sølv-Bryllups og Kronings-Aaret 1840

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Skjalde-Blik paa Danmarks Stjerne i Sølv-Bryllups og Kronings-Aaret 1840", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/text/gv-1840_678-intro-shoot-idm234.pdf (tilgået 18. juli 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Talen "Til Maigildet (i Danske Samfund.)"

Anledningen til "Til Maigildet (i Danske Samfund.)" var fejringen af niårsdagen for kongens tilsagn om oprettelse af de rådgivende provinsialstænder den 28. maj 1831. Efter talen afsang man *Minde-Sang til den 28de Mai* med førstelinjen "Svend Grathe var Konning i Dannemark" (se indledningen til denne sang).

En summarisk version af talen var allerede blevet udgivet i Hans Kristian Rasks ugeblad *Morskabslæsning for Den Danske Almue* (5. juni 1840, nr. 23, s. 361-368). Men teksten i Rasks tidsskrift er meget kort og snarere at betragte som et udtog eller referat, hvad Grundtvig da også selv gjorde (1840b, s. 361). Derfor udgives talen også her af GV. Versionen i *Morskabslæsning for Den Danske Almue* kan læses her.

Hvor udtoget navnlig lægger hovedvægten på oprettelsen af de rådgivende provinsialstænder, af Grundtvig kaldet "Folkeraadet", der jo netop fejres 28. maj, bliver Grundtvig mere personlig i denne længere version af talen. Han hentyder selvironisk både til sit kald på Vartov og ridderslagningen af ham: "ja, det kan være meget ærlig sagt af Præsten ved Vartou, som ovenikiøbet blev Ridder ved Sølv-Brylluppet" (s. 42). Det personlige når dog ikke at blive privat, men bruges som afsæt for et forsvar for Christian 8., der på dette tidspunkt allerede havde skuffet nogle af sine undersåtter ved ikke at være helt så imødekommende over for forfatningsændringer, som man fra flere sider havde håbet på, og derfor mødte kritik. Grundtvig mener, at kritikken er uberettiget:

jeg seer det godt, at Kongen faaer Skin af hverken at være Tale og Skrive-Friheden nær saa gunstig, eller at mene det saa godt med hele Folket, som nogle halvfremmede, herskesyge Udgivere af et Dagblad, og at paa den anden Side Folket faaer Skin af at hade og frygte Enevolds-Magten, som det selv har skabt (s. 43 f.).

De "halvfremmede, herskesyge Udgivere" (s. 44) dækker formentlig over redaktørerne af *Fædrelandet*, der i forbindelse med kongeskiftet var gået fra at være et ugeblad til et dagblad (Jensen 1931-1934, bind 2, s. 222). Blandt redaktørerne var bl.a. Orla Lehman, der stammede fra Holsten, og C.N. David, der var af jødisk herkomst. En af avisens mærkesager var kravet om en fri forfatning.